Latweeschu Awises.

Iznahk 7 reises nedeliâ. ✪ 98. gada gahjums.

Maksa:
Ekspedizijâ saņemot
par 1 gadu . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . — „ 60 „
par mehn. — „ 25 „

Maksâ pa pastu pesûtot:
par 1 gadu . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 80 „
par 1 mehnesi . . — „ 35 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „

Maksâ uz ârzemem:
par 1 gadu . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 5 „ 80 „
par 1/4 gadu . . 3 „ 50 „
par 1 mehnesi . . — „ 80 „

Sludinajumi maksâ: par sîku rakstu rind. 10 k., 1. pusê un tekstâ 30 k.

Adreses mainas maksâ 10 kap.

Numurs maksâ 1 kap.

Redakzija, Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 42. **Ekspedizija**, Katoļu eelâ Nr. 40. Tel. 981.
Kontoris: Rigâ, Wałnu eelâ 30, Tel. 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 328. **Swehtdeen, 8. dezembrî.** **1913.**

Peektà Rigas Sawstarpejà Kreditbeedriba

Rigâ, Terbatas eelâ Nr. 7, telefons 1905.

Bilanze uz 1. julija 1913. g. . . . . 2,565,074 rbl. 69 kap.
Garantetais droschiba kapitals . . . 3,571,247 „ 90 „

Kreditbeedriba maksâ:
1) par noguldijumeem uz laiku 6%.
2) „ „ uz nenoteiktu laiku 5%.
3) „ „ uz tekoscha rehkina 5%.

Kreditbeedriba aprehkina:
1) par wekseļu diskontu 8—9%.
2) „ aizdewumeem pret ķîlam 8%.

peenem wekseļus eekaseschanai un izdara naudas pahrwedumus uz wisàm Krewijas pilsehtam,
apdroschina premiju biletes pret amortizaziju.
NB. Noguldijumus peenem un izsuhta ari pa pastu.
Darba laiks no pulksten 10—3.

Swarigakais no satura:

Kerts ne ihstâ weetâ.
Ķijewas prohwas atskaņas.
Kardinals Rampolla miris.
Slepkawu un laupitaju banda.
Kursemes mutischeezibas brahļigâ konferenze.

Kerts ne ihstâ weetâ.

Schuhpibas apkaroschanas jautajums patlaban muhsu awischneezibâ nahzis no jauna uz deenas kahrtibas, eewehrojot Rigas pilsehtas domes pehdejàs sehdes lehmumu, pehz kura teek noteikti sinami rajoni, pilsehtas apgabali, kuros aisleegts no jauna atwehrt alus bodes. — Tahds aisleegums pats par sewi jau loti atsihstams, kà kahds folis zihnâ pret schuhpibu. — Bet jau paschà domes sehdê pazehlàs balsis, kuras isteiza stipras schaubas par tahda eerobeschojuma resp. aisleegumа zeretàm sekmem. — Te weens eebilda, ka ar weenkahrscho alus boschu aisleegumu ween, kas atkarajas no pilsehtas domes, nebuhs lihdsets, ja schojos aisleegtos rajonos buhs eespehjams zitâ zelâ, kas no pilsehtas domes neatkarigs, atwehrt pilnigus trakteerus. — Tahds aisrahdijums pilnigi weetâ un pareizs, bet waj ari ar to, ja schajos rajonos tiktu aisleegta trakteru atwehrschana, buhtu daudz kas panahkts? — Tee wisi ir tikai tà sauzamee paliatiwee lihdsekļi, kuri uz brihdi slimibu aprobescho, bet to ne galigi nomahz.

— Mehs uz laukeem redzam, ka tur, kur krogi slehgti un plaschâ apgabalâ naw wairs neweena kroga, bet pastahw tikai pa retai monopola bodei, tomehr schuhpiba nemazinas, ja weetàm — gluschi otradi — ta wehl wairojas un daudz no ihstakâ un tikumigi samaitajoschakâ weidâ: rodas slepenee krodsini — tà sauktee „ritenu" krogi, kur alkohola breesmam wehl klaht saistas reebigas tikumiskas, jekšuelas iswirtibas. — Waj nu jel maz domajams, ka schaî sinâ Rigâ waj zitâ kahdâ pilsehtâ tas buhs zitadi. — Tà domat, tatschu buhtu pahrak naiwi! — Lai daudz maz apkorotu „ritenu" krodsneezibu, buhtu jaustur, kas ari schimbrihscham gluschi nepeezeeschami, wesals bars uzraugu eerehdnu, kuru peenahkums buhtu, uzoschnat slepenos pereklus un to turetajus saukt pee wisstingrakàs likumigàs atbildibas.

— Bet ar to ari tomehr nebuhtu wehl nekas kaut zik pilnigs aizsneegts zihnâ pret schuhpibu. — Aileekas tatschu bez aizleegteem wehl plaschi neaizleegti schuhpibas eezirkni, kuros pec katras iz- waj neizdewibas war to paschu sasneegt, — teeschus waj aplinkus.

— Jau labaku lihdsekli minetâ Rigas pilsehtas domes sehdê eeteizis domneeks Pliss: wajagot tautai gahdat leetderigakus laika kaweklus, nekà sehdeschanu krogâ, peem. bibinot tà sauktos tautas jeb kauschu namus. — Bet tahds padoms ari tikai teorijâ izklausas loti jauks, pateesibâ schee „tautas nami" tatschu maz lihdzejuschi schuhpibas apkaroschanai, kà tas peeredzams muhsu abàs galwas pilsehtàs — Peterburgâ un Maskawâ; schuhpiba tur eet gadu no gada leelisku uz preekschu. — Tà tad ari „tautas nams" un wisas zitas godigi domatas ispreezes waj leetderigas pamahzibas eestahdes ir tikai — lai gan loti teizami un atsewischkos gadijumos itin spehzigi — paliatiwi lihdsekli.

— Bet slimibai — schuhpibai peepaschas saknes tee newar kertees un tapehz to ari nespehj izinihzinat, nedz ari kaut zik wehlamâ kahrtâ eerobeschot. — Weenigais sekmigais un radikalais lihdseklis schuhpibas apkaroschanâ — **ir behrnu audzinaschana atturibas garâ, tà mahjàs un sewischki skolàs.** Scho prinzipu usstahda slawenà zinu atturibas zihnitaja Dr. Trig-Helenius kundze, un schis prinzips bez schaubam un bez ceelas pehrdomaschanas gan ir tas weenigi pareizais, kas — kaut gan ar leeleem gruhtumeem un pehz ilgaka laika — tomehr war weenigi nowest pee eezeretà mehrka, — pee atswabinaschanas no schuhpibas sloga. Wina saka, apm. tà: zilweks, kas spehjigs baudit alkoholu — pee tagadejàm eedzerschanas paraschàm daschados gadijumos un swinibàs, kà kahzàs, kristibàs, behrês u. t. t., pawisam newar no ta pilnigi at-

Gruhti pahrbaudijumi.

Romans no pehdejo gadu dzihwes.
(Turpinajums.)

— Esi meeriga, mana mihlà Nina, — winsch teiza: — Ej pee meera. Es wehl wisu weenatnê pahrdomaschu, tad redzesim ... Pakauj man weenatnê padomat ...

— August ...

— Apmeerinees ...

Winsch nelahwa winai runat un tikai mihkli izwadija pa durwim.

— Es pahrdomaschu ... Wisu pahrlikschu ... Gan buhs labi ... Ej ween pee meera ...

Un winsch klusi aizwehra aiz winas durwis.

Brihdi pastahwejis, winsch metàs pee loga un to ahtri atrahwa walà.

— Waj tu? — Kahda balss klusi jautaja.

— Es ...

Winsch izleezàs ahrâ un mahja ar roku:

— Schurp ... schurp ...

Diwi tumschi stahwi peenahza pee loga.

— Gandrihz nepazinu, — weens no teem teiza: — Lez semê.

— Nè, newar, izdzirdès kahds. Runasim tapat ...

— Nedzirdès, lez droschi ... Mehs uzkersim uz rokam ...

Wanags izlehza.

— Nu? — winsch jautaja, pee kam wina balss eetrihzejàs.

— Wiss labi ... Nemaz ilgi nebij jameklè ... Peewahkàm.

— Kur atradàt ...

— Kur stahstiji ...

Azumirkli waldija klusums. Wanags ahtri elpoja.

— Waj wisus? — winsch tad klusi jautaja.

— Wisus trihs!

Wanags aizklahja ar rokam seju un azumirkli stahweja kà zastindzis.

— Es to negribeju ... Pee debess zwehru, ka to negribeju, kaut gan pelnijuschi wini to bij ... Bet zitas izejas man nebij ... Lai debesis muhs teesà ... Un waj ilgi atpakal tas notika ...

— Nupat ...

— Wehl naw atrasts?

— Deews zin, kad wehl atrabis! — Nakts tik tumscha, ka wari kaut ar pirkstu azîs durt, ari neko neredzesi.

— Un waj tur trakteerî juhs redzeja?

— Droschi ween, ka manija.

— Pazekat mani uz augschu.

Un weikli winsch atkal eekahpa pa logu istabâ, atwehra kahdu skapi, izņehma no ta daschus apgehrba gabalus, leekus matus, bahrzdu un wehl zitus maskoschanàs peederumus.

— Tagad kahpjat eekschâ, — winsch teiza uz ahrâ stahwetajeem.

Pehz azumirkla tee jau bij eekschâ. Izrahdijàs, ka tee ir tee paschi kurlmehmee, kuri bij eeraduschees Renâ.

— Tas tew, Geri, — Wanags teiza: — Un tas tew, Dluschnewski... Pahrgehrbjatees ahtri.

Un nepagahja ne peezas minutes, kad abi Wanaga beedri jau bij pilnigi pahrwehrtuschees.

— Tà ir brangi ... Un nu tagad tikai projam ... Pehz eespehjas ahtri. Wislabak uz Parizi. Tur uzgaidat. Nezinu, kà wehl man izees, warbuht buhsat wehl wajadzigi.

Wiss trihs stahweja pee waleja loga. Ahrâ bij tumscha nakts. Sahka zeltees wehjsch.

— Waj naudas peetiks? ...

— Peetiks ...

Wanags wehl brihdi domaja, tad teiza:

— Ne, wehl jums japaleek schepat tuwumâ. Sinat to pilsehtinu, pee kuras izkahpat no wilzeena. Zelâ uz to meschâ, netahl no zeļa uzgaidat. Ja wajadzès, es zinoschu, waj ari pats tur eeradischos. Un neejat kopâ, bet katrs par sewi ... Kas ir, Geri?..

Geris stahweja pee loga, izleezees pa to ahrâ un uzmanigi wehràs.

— Kas tur ir aiz dahrza schoga?

— Eela ... Un tad? ...

— Paraugees, waj tee nenahk schurp? ... Leekas, ka tur kahdi kustas ar laterneem ...

Wiss trihs sahka raudzitees.

Tahlumâ aiz koleem pateescham kustejas sarkanas punktis.

— Tew taisniba, — Wanags teiza uz Geri.

Drihz ween jau ari nahzeju balsis tapa sadzirdamas.

— Nu tagad, beedri, naw ko kawetees! — Wanags winus mudinaja: — Metatees ahrâ un uz otru pusi projam ...

Tas nebij diwreiz jasaka. Klusi abi wina beedri izlehza dahrzâ.

— Tikai nepeemirstat, ko teizu ...

— Sinam ...

Un wini abi nozuda tumsâ koku starpâ. Tad Wanags atweegloti dzili uzelpoja.

Pehz ihsa brihscha jau atskaneja swaninsch pee wahrteem. Renas pilsehtas preekschneeks Uschè pats izgahja redzet, kas gan winu wehlâ nakti meklè.

Wahrtus atwehris, winsch aiz teem eeraudzija ustrauktu kauschu baru.

Winsch jau bij pilnigi apmeerinajees un jautaja, ko wini wehlas.

Laudis sahka uzreiz wisi runat, weens otru pahrtraukdami.

— Pag ... Tà ne ... Runajeet tikai weens ... Es neko nesaprotu ...

Tad izsnahza preekschâ neleels polizijas agents,

„Latweeschu Awises"

godatee abonenti teek laipni luhgti ar pastellejumeem preeksch 1914. g. **nenogaidit pehdejàs deenas**, bet to isdarit tuhlin, jo sapluhstot pehdejâ brihdî wiseem apstellejnmeem, ekspedizijai naw eespehjams tos kahrtigi ispildit. **Ekspedizija.**

turetees. Un kamehr to newar, naw ari eespehjams ik reises eeturet mehru. Bet kà nu wehl lai peedabun pee atturibas zilweku, kas jau wairak waj masak peeradis pee dserschanas waj tai jau pat padewees? — Tas, pehz winas domam wisai gruhti waj nemaj naw eespehjams. Weenigais lihdseklis, kà zilwezi atswabinat no kaitigàs alkohola baudischanas, ir — radit jaunu, besalkohola paaudsi. Zilweks jau no behrnu deenam — mahjàs un skolàs — jaradina un jaruhdina atturibâ. Sewischki swarigu lomu wina schai sinâ peeschkir tautas skolam, protams, ihstàm, pateesam tautas skolam un ne wis kahdàm nebuht wokabuku eedihdischanas eestahdem. Tà tad, ja pateesi ar sekmem grib apkarot schuhpibu, tad tiklab pilsehtam, kà pagasteem jaruhpejas un jagahdà **par ihstàm tautas skolam**, par pateesàm tautas audsinaschanas eestahdem.

Sekstschseme.

Kijewas prahwas atskanas.

Kà eksperts Kijewas prahwâ usstahjàs ari kirurgs Pawlows un nehmàs swehrinateem eegalwot, ka slepkawu duhreeni nelaimigajam sehnam galwâ, un kruhtîs, kur tee beidsot sasneeguschi pat aknas un sirdi, nebijuschi sahpigi, mozoschi, bet duhreens gurnâ — pat tikai „pa jokam". Ka no Pawlowa to jau pilnigi warets sagaidit, par to awise „Sem." sneedz sekoscho: Pawlows jau reisi usstahjees kà eksperts, lai aisstahwetu kahdu ritualslepkawibas mehginajumâ apsuhdsetu schihdu Dawidu Blondes, kursch 1900. gada 2. martâ eewilinajis pee sewis kristigu meiteni Grudsinsku, eewainojis to daudz weetàs plezos, kaklà un rokàs, bet meitene tomehr israhwusès un isbehgusi. No leelà asinu saudejuma nelaimigà tikko nenomirusi. Pee apsuhdsibas usstahdischanas pats jautajums par ritualslepkawibu apeets, swehrinatee atsinuschi apsuhdseto schihdu par wainigu tikai meitenes eewainoschanâ un winam peespreests 1 gads un 4 mehn. zeetumâ. Spreedums pahrsuhdsets un no jauna skatits zauri 1902. g. 28. janwarî. Kà eksperts issaukts jau augschâ minetais kirurgs Pawlows un apgalwojis, ka bruhzes, no kuràm Grudsinska tikko nenomirusi, ešot wisai saudsigi tai isdaritas un — teesa attaisnoja apsuhdseto.

Peterburga. Ministru padome peenehmusi eesneegschanai Walsts Domê projektu par seeweeschu profesionalàm skolam. — Pilsehtu likumu reformas leetâ. Walsts domes paschwaldibas komisija, zaurluhkojot kadetu eesneegtu likumdoschanas preekschlikumu par pilsehtu likumu reformu, atraidijusi wispahrejas wehleschanu teesibas eeweschanu. Atsihts par wehlamu: dezentralizet pilsehtu domes galwas pilsehtàs un zitàs leelàs pilsehtàs, eewedot atsewischku pilsehtas eezirknu padomes, paplaschinat wehleschanu teesibas.

Lodse. Seewas pahrdoschana. Belgorajâ, netahlu no Lodsas uz tirgu atbrauza kahds semneeks ar sawu seewu pahrdot barokli. Pirkursch to nakti israudsija to eezirkni, kurâ atrodas „Melnais Gailis".

— Es pirmais atrabu...

— Labi... Stahstat.

Polizists ustraukts sahka stahstit, kà pehz weesnizas slehgschanas winsch no tàs aisgahjis. Neka aisdomiga nemanijis. Dewees wehl reiz apstaigàt sawu eezirkni un tad kahdâ klusâ eelinâ eeraudsijis pee schoga gulam trihs zilwekus. Domajis, ka peedsehruschees, bet kad peegahjis klaht, tad israhdijees, ka pagalam...

— Nogalinati? — Uschè jautaja, saraukdams usazis: — Un netahl no weesnizas?..

— Ja... Un juhs neko nedsirdejot?

— Itin neko.

— Kà tad tas wareja notikt?

— Warbuht, ka tas notizis tad, kad weesi sahka isklihst... Tad wisi trokschnoja... Bet ne... Tad jau kahds buhtu manijis...

Uschè zeeschu skatu raudsijàs polizistam azîs, itin kà kad nespehtu wehl aisween ottapees no pahrsteiguma.

— Nogalinati... Un uz weetas?...

— Uz weetas.

— Wisi?

— Wisi.

— Zik ihsti?...

— Trihs...

Schaufmas atspogulojàs Uschè sejà. Tumschàs usazis sarauzàs.

— Juhsu tuwumâ nogalinati trihs zilweki un juhs neko neesat manijuschi?... Sawadi... Un ar ko wini nogalinati?...

Schis jautajums apmulsinaja polizistu. Azim redsot aiz ustraukuma winsch nebij paguwis to apskatit.

— Schauti wini naw... Nodurti ari ne... — polizists murminaja. Asinu neredz...

— Waj juhs jau sinojàt ismekleschanas teesnesim?

— Ja. Winsch drihz ween buhs tur.

— Un notikuma weeta ir eelenkta?

— Ja.

Kad Uschè pehz brihscha eeradàs notikuma weetâ, ap to jau bij salasijees leels pulks kauschu.

Nogalinatee guleja zeeschi weens pee otra, kà bij krituschi. Uschè pehz kahrtas winus apluhkoja, pazelbams pret katru laterni. Nogalinatee bij weenkahrschàs strahdneeku drehbês. Rokas bij issteeptas gar sahneem, azis pahrgreestas, mehles issteeptas. Skots paleescham bij schaufmigs.

— Breesmigi! — Uschè issauzàs.

— Wini ir noschnaugti, — ismekletajs teiza, rahdidams weenam no teem uz kakla.

Tas bij Blabets, jeb pehz ihstà wahrda Melischeanskis.

Uschè wehl reiz to apskatija.

— Pareizi, — winsch peekrisdams noteiza.

(Turpmak wehl).

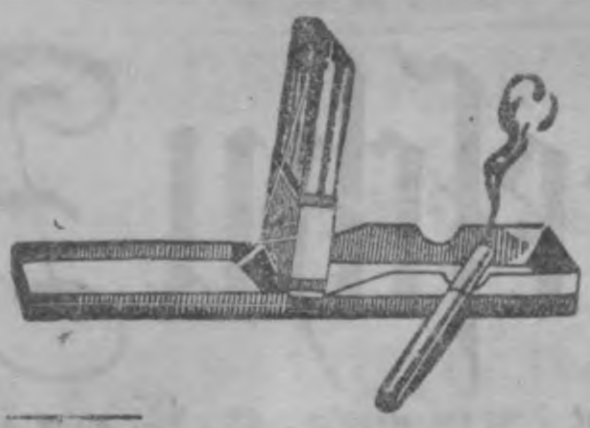

Eewehrojams smehketajeem!

Augstakà labuma papirosi

„KINO"

10 gab. 6 kap.

wehl nekad nebijuschâ eepakajumâ, jo kastina leetojama kà etwija un pelnu trauks.

Peepraseet un pahrleezinajatees!

zejam eepatikàs jaunà seeweete. Winsch peedsirdijis semneeku un peerunaja winu, pahrdot lihdz ar barokli ari seewu. Buhdams sadsehrees, wihrs bij ar meeru, sanehma naudu un aisbrauza uz mohjam. Seeweete no sahkuma gan neparko negribeja palikt, bet kad barokla pirzejs peedroudeja par nepaklausibu ar Sibiriju, wina beidsot aisbrauza tam lihds. Leetà eejauzàs seewas radi un nodos teesai tà pahrdeweju, kà ari pirzeju.

Baltija

Skrihweri. Usbahsigs weesis. 30. nowembri, kad Skrihweru Labdaribas Beedriba swineja sawa jaunà nama eesweht schanu, uz kopmeelastu bij atnahzis ari weetejà aprinka preekschneeka jaunakà palihga Wintera kga rakstwedis Jwans Balijkins. Weesmihligà usnemschana pehz neilga laika darija uz B. tik stipru eespaidu, ka winsch ar Aiskraukles uzrad. Onoschko eesahka kildu tapehz, ka pehdejais nelahwa B—am amisetees ar sawu seewu. Kilda palika tik asa, ka B. draudeja uzrakstu noschaut un pehdigi neklausija ari Wintera kga pawehlei, eet uz mahjam, kapehz winu wajadseja ar straschnikeem iswest no beedribas. Bet pehz neilga laika B. atkal eeradàs beedribas namâ, tikai tagad wiseem weeseem par leelu brihnumu — ar dselschos saslehgtàm rokam — peesehdàs pee galda un turpinaja pahrtraukto meeloschanos. Bet wina preekschneeks pawehleja winu atkal iswest, pehz kam winsch mairs atpakal neatnahza. Kà tagad sinams, tad Wintera kgs B—am usteizis par tik peedausigu istureschanos weetu, ko apsiprinajis ari Rigas aprinka preekschneeks. Behdigas isperezas sekas! —ons.

Allaschi. Uz pagasta weetneeku pulka eerosinajumu nupat sche ir nodibinata Allaschu pagasta sabeedribas Krahj-aisdewu kase. — Kases walde atrodas Allaschu pagasta namâ un darbibas aprinkis — Allaschu pagasts. — Pamata kapitals ir 2150 rubku. Aisdewumus kase issneegs ne leelakus par 300 rbl. weenai personai. — Nemaj now jaisskaidro, zik loti schi lecta wajadsiga, tikai jawehlas, lai ta nahktu par labu wiseem pagasta eedsihwotajeem. K. Mescha muischneeks.

Gala muischa. Pirmdeen, 2. dezembrî, muischâ nositàs turpat dsihwojoschais ihreneeks Gr. Winsch tizis suhtits uz kuhts augscheeni salmus sanemt, jo to deenu muischâ kuhluschi; kahpjot trepes slihdejuschas un winsch ar wisàm trepem nokritis gar laidara seenu un bijis uz weeta beigts. Drihsumâ atwestais ahrsts wareja tikai konstatet nahwi. Nelaikis bijis ap 60 gadu wezs un atstahj atraitni ar peeauguscheem behrneem. J. K.

Dikli. Preekschsihmiga rihziba. Dikku pagasta weetneeku pulks sawâ sahdê sch. g. 27. now. starp zitu nolehma paaugstinat Dikku pagasta skolas skolotajam G. algu par 25 rbl.

Smiltene. Nodega aiz nesinama zehlona 20. nowembrî Edwardam Skujinam labibas kaltetawa un sadega labiba ar daschàm saimneezibas leetam. Saudejums 4,700 rbl. P.

Druweenas Moschu mahju meschâ 24. nowembrî atrada pusizgehrbtu un jau stipri satruhdejuschu mironi ar putnu isznahbatàm azim. Ismekleschanâ peerahdijàs, ka nelaimigais ir Zeswaines pagasta Karlis Ahbeltinsch, kas bijis wahjprahtigs un nosudis mehneschus trihs atpakal. Winsch nomiris badâ un saltumâ, ja naw sajehdsis iseet no mescha. Wina swahrki, apawi, zepure un daschi papiri bija etrasti jau 12. septembrî kahdu puswersti no wina breesmigàs nahwes weetas. O.

Nereta. 1. dezembrî sch. g. no Neretas apteekars ahrsts Kaschdans aiszekoja uz Eekschkreewiju kuram sche ne wisai wezàs, jo daschu labu deenu bij janodsihwo bez weena pazienta. Bet kà jau „Mosus dehls", aiszekoschanu un mantas weschanu tas eerihkoja pa swehtdeenu. Swehtdeenas preekschpusdeenâ redz, ka pee apteekas, ziti eet uz deewnamu, bet mantas wedeji, saprotams, ne schihdi, mokas ap wesumu kraufschanu. Waj to ari newareja padarit pirmdeenâ? Nè, tas bij jadara swehtdeenâ, lai schihds wehlak ar pilnu teesibu waretu nosaukt zitus par „schabesgojeem".

Ahrsemes

Kardinals Rampolla miris.

Nakti uz 17. dezembri kardinals statssekretars Rampolla miris 70 gadu wezumâ. Winsch bija weens no eewehrojamakeem wihreem, kahdi ween mutkanâ pehdejos gadu desmitos peemituschi. Pahwesta Pija IX. laikâ winsch eesahka sawu augstako garidsneeka gaitu; pahwesta Leona XIII. laikâ winu eezehla par pahwestibas statssekretaru. Pehz pahwesta Leona nahwes wisi bija pahrleezinati, ka Rampollu eewehlès par pahwestu. Tas avi droschi notiktu, ja Austrija nestahtos starpâ ar sawu veto, tapehz ka Rampollu usskatija par eenaidigu pret trejsabeedribu un tam pahrmeta, ka winsch peckopjot Franzijai draudsigu politiku. Tomehr daudzkahrt dsirdeja pehdejos gados daudzinam, ka Rampolla buhschot nahkoschais pahwests.

Bumbas atentats Amerikâ.

Nujorkas eedsihwotajus ustrauzis atentats ar bumbam, kas isdarits kahdas pudeku issuhtischanas firmas kantori, pee kam weena kantoriste dabujusi galu. Firma sanehmusi no pasta wairakus suhtijumus. Atraisot kahdu pazinu, notika eksplozija un kantoriste tika **saraustita gabalos**. Prese prasa, lai waldiba spertu energiskus sokus atentatu nowehrschanai. Teek aizrahdits, ka schinî gadâ isdariti jau **112 atentati ar bumbam.**

Riga.

Slepkawu un laupitaju banda.

Meklejot pehz mihtlainàs slepkawibas isdaritajeem pee Nordeku stazijas, slepenpolizija nahkusi uz pehdàm ahrkahrtejai laupitaju bandai. Schi banda isdarijusi pehdejàs nedelàs wairakas laupischanas, aisschnaudsot sawus upurus tahdâ kahrtâ, ka usbruhk aplaupamam no muguras, usmet zilpu kallâ, ar to aisschnaudz un kamehr weens tur to uz muguras augschpehdu aiz rokam, ziti to aplaupa. Aplaupitee pamesti pehz tam bez samanas semê un wehlak atschirguschi, bet pehdejais upuris mairs neatdsihwojees un tas bijis Mahrtinsch Steinbergs, par kura slepkawibu jau ihsumâ sinots. Noschnaugto Steinbergi atrada 23. nowembra rihtâ ap plkst. 8 netahlu no Nordeku stazijas un par wina aplaupischanu un noslepkawoschanu issinats sekoschais: Steinbergs ir Saldus pogasta lozeklis, 26 gadus wezs, prezejees mehneschus diwus atpakal, pahrdewis nesen sawu alus pahrdotawu Witebskas eelâ Nr. 35 un dsihwojis Stabu eelâ Nr. 102. Winsch isgahjis 22. nowembra rihtâ no mahjam, lai aisnestu petroleja patwahri lahpischanai, panehmis 2 rbl. naudas lihdzi un apnehmees pahrnahkt preeksch pusdeenas, bet nepahrnahzis. Otrâ rihtâ wina seewa aisgahjusi winu meklet un apjautajusès par winu Wintera restorazijâ Jaunajâ eelâ, kur winsch beeschi usturejees. Tur winai stahstits, ka winas wihrs gan bijis tur wakar preeksch pusdeenas, bet drihz aisgahjis ar kahdu zitu uz Stolas eelu, kur pehdejais eestahstijis winas wihram kahdu alus pahrdotawu pirkschanai. Wehlak issinaja, ka winas wihrs aisgahjis ar kahdu Samueli Brigi no Wirzawas eelas uz Renisona alus pahrdotawu Stokas un Kuldigas eelu stuhri un ka tur wini kreetni sadsehruschees. Ap plkst. 1/28 wakarâ wini aisgahjuschi no tureenes,

Brigis aisgahjis pa sawu zelu, bet Steinbergs palizis gadot trammaja wagonu. Nekahdas tuwakas finas wairs nebija sadabujamas un tapehz slepenpolizija sahka nowehrot tuwakàs apkahrines laudis. Kà pirmo neustizamu zilweku wina apzeetinaja Bruknas pagasta 28 gadus wezo Jekabu Pakalnu, kas peerahdijàs par sahdsibam un laupischanam 3 reises sodits un usturejàs Rigâ bes darba un sawa dsihwokla. Drihs pehz tam apzeetinaja Lubses aprinka 20 g. w. Silwestri Karsaku no Wilnas eelas Nr. 8, kam ari nebija nodarboschanàs un kas ari jau reis sodits par sagschanu. Kà trescho neustizamo apzeetinaja Pinku pagasta 21 gadus wezo Jekabu Biti, kas sodits par sagschanu un laupischanu jau 3 reises. Nopratinaschanâ wini tà sapinàs, ka winu waina pee Steinberga aplaupischanas un noslepkawoschanas nebija noleedsama un wini beidsot atsinàs, usdodami par lihdsdalibneekeem Hirkowas maspilsoni Heleni Onitowsku, 31 gadu wezu kas dsihwoja prom no sawa wihra Slokas eelâ Nr. 89 un reisi sodita par sagschanu, — Penkules pagasta 25 g. w. Olgu Silgaili, kas dsihwoja kopâ ar Onitowsku, ari schkirti no sawa wihra, un bes ihpaschas nodarboschanàs, kuras apzeetinaja.

Jekabs Pakalns neprezejees, katolis un bija nodots Walmeeras polizijas usroudsibâ, bet aisbehdsis no tureenes un usturejees pee kahda Kalnina Eseres eelâ Nr. 6. Winsch isteizis, ka 22. nowembrî winsch aisgahjis pee Onitowskas ap pusdeenas laiku un atradis tur kahdu Biti, mineto Korsaku un Olgu Silgaili. Pee Onitowskas wisi kreetni peedsehruschees un wakarâ, tà ap pulksten 8 gahjuschi uz Nordeku staziju, bet no tureenes gribejuschi eet uz Purwu celu, kahdâ parastâ alus pahrdotawâ pawadit wakaru. Netahlu no stazijas pee kahdas sehtinas wini eeraudsijuschi kahdu wihreeti. Seeweetes tuhlin usaizinajuschas wihreeschus to aplaupit. Korsaks ari peelihdis tam, usmetis zilpu, sagrahbis atmuguris aiz rokam, usmetis tà to sewim uz muguras un ziti to aplaupijuschi. Melno metala pulksteni ar metala saiti panehmis Bite, wirswahrkus winsch — Pakalns un zitos drehbes lihdz wekai un leetas seeweetes. Aplaupitam bijis ari petrolejas patwahris, bet kursch to paturejis, to winsch nesinot. Aplaupito Korsaks nosweedis semê, bet tas wehl elpojis un tapehz tam tikuse peebehrta mute ar smiltim. Winsch redsejis aplaupitam ari selta gredsenu pirkstî, bet tas laikam palizis nenolaupits. Ar nolaupitàm drehbem un leetam wini gahjuschi pee sagtu un laupitu leetu slehpeja un uspirzeja, kahda Sihpola, kas dsihwo Nordeku stazijas tuwumâ sawâ namâ. Pee Sihpola eegahjis Korsaks, bet drihsi isnahzis un teizis, ka Sihpols neesot mahjâ. Tad wini aisgahjuschi uz mineto alus pahrdotawu Purwu eelâ, kur atkal kreetni sadsehruschees. Slepkawiba un aplaupischana esot isdaritas pehz plkst. 8 wakarâ. Pakalna isteikumu apleezinaja ari Silwestrs Kasaks, bet pee aplaupischanas winsch redsejis Pakalnu. Zitas drehbes un leetas panehmuschas seeweetes, bet wirswahrkus apgehrbis Bite. Tas gribejis nemt ari kamaschas, bet tà ka weena bijuse puschu, tad nosweedis abas semê. Sihpols teescham nebijis mahjâs, jo atradees wehl zeetumâ par sagtu mantu slehpschanu un uspirkschanu un islaists no zeetuma tikai otrâ deenâ, 23. nowembrî. Aisejot no Sihpola Onitowska usaizinajuse pahrleezinatees par aplaupitâ nahwi, un kad atraduschi to teescham pagalam, seeweetes eeleikuschas aisnest to uz zitu weetu. Nolaupitàs leetas un drehbes paturejuse Onitowska pee sewis, bet otrâ deenâ Silgailis aisnesuse nn pahrdewuse tàs kahdam skroderam Graadnas eelâ. Saņemtos 4 rbl. wisi kopigi nodsihwojuschi. Petrolejas patwahri paturejuse Silgailas mahsa Anete Koch m. Walneelâ Nr. 7 par 1 rbl. Pawisam par nolaupitàm leetam un drehbem eenemts $9^1/_2$ rbl., kurus wisi kopigi nodsehruschi. Dala pahrdota skroderam Iwanam Aleksandrowam Graudnas eelâ Nr. 10.

Wehlak peerahdijàs, ka Bite ar Kasaku tapat aisschnaudsot aplaupijuschi 17. nowembra wakarâ Pinku pagasta Andrejam Wiskunim no Schwihtenes eelas Nr. 16 daschas leetas par 39 rbl. un 50 rbl. naudâ; winam nolaupitais pulkstens nodots Lihsei Rosental no Bulu eelas Nr. 19. Tee paschi Bite ar Kasaku aplaupijuschi tajâ paschâ wakarâ Kandawas eelâ Elisabeti Spengel par 16 rbl. No 2 selta gredseneem weens esot atdots Elsai Kaulin Behrsones eelâ Nr. 9, bet otrs Lisetei Kuschup Daugawgrihwas eelâ Nr. 36 un pulkstens Bites mahtei Annai Slokas eelâ Nr. 89. Nedelas 3 atpakal wini nolaupijuschi 2 rbl. Sofijai Zizer no m. Bulu eelas Nr. 12, bet 21. nowembrî Nordeku stazijas tuwumâ Adamam Lachowitscham no Wehjmuischas eelas Nr. 17 ap 2 rbl., awischu somu un daschus sihkumus un 22. nowembrî Augustam Sprogim no Bolderajas eelas Nr. 10 matu birstiti un 15 kap. Isnemot Spengel, zitos gadijumos aplaupitee aisschnaugti un pamesti bes samonas, bet wehlak atdsihwojuschers. Bes tam Pakalns un par sagschanu reis sodità Zehrkstes pagasta 25 g. w. Pawels Reinsons Purwu eelâ Nr. 15 aplaupijuschi 21. now. kahdu Ignatiju Fujatu par kahdeem 16 rbl. un Bite isdarijis 3 jau peerahditas sahdsibas kugos. Isnemot Biti un Silgailu, kuri naw atrasti, wisi ziti apzeetinati.

Ka finams, pehdejos mehneschos Jelgawas II. polizijas rajons bija loti nedroschs no laupitajeem un sagleem un, kà tagad leekas, tad schi pate banda waj nu teeschi isdarijusi, waj rihkojusi daudsos usbrukumus. Ismekleschanu wehl turpina un ir domajams, ka schai bandai bijuschi wehl wairak dalibneeki. p.

Jelgawa.

Kursemes muischneezibas brahligâ konferenze

sahkàs Jelgawâ 5. dezembrî. Ta tika atklahta ar deewkalposchanu Trinitates basnizâ, pee kam generalsuperdents A. Bernewizs tureja landtaga spredki par tekstu: „Esseet modrigi, stahweet tizibâ, turaitees kà wihri, esseet stipri." (Korint. 16, 13.) Pehz tam sapulze tika atklahta muischneeku namâ.

Par konferenzes direktoru jeb preeksschsehdetaju tika eewehlets barons Maksis fon Rahbens.

Par Widsemes muischneezibas preeksschstahwi peedalas pee konferenzes landrats fon Anreps un par Igaunijas muischneezibas preeksschstahwi — barons Pilars fon Pilchaus (no Walkas).

Par swarigo wahzu skolu jautajumu spreedischot pirmdeen.

Telegramas

7. dezembrî. (20 dez.)

Remeeri Turzijâ.

Konstantinopolê pastiprinata apsardsiba, jo nakts uz pehdam ofizeeru saswehrestibai, kuri gribejuschi nogalinat Dschemal-beju un isdarit waldibas pahrgrosibu. Wainigee apzeetinati un — tanî pat nakti „nomiruschi".

Jauna sufraschistu negehliba.

Londones seemeku dalâ sufraschistes mehginaja usspridsinat kahdu zeetumu, kurâ winas parasti mehdz eeslodsit par to nekreetnibam. Sprahdseeni gan bij stipri, tomehr zeetuma ehkam nenodarija eewehrojamus bojajumus.

Peterburga. Ar Wisaugstako ukasu waldoscham senatam walsts dome slehgta 7. dezembrî, un no jauna ussahks sehdes 14. janwarî 1914. gadâ.

— Ministru padomê eesneegts eekschleetu ministrijas projekts par mahzitaju muischu semneeku semes pahrdoschanu Baltijâ.

Riga. Daugawâ eet ledus.

Wladiwostoka. Deg Artza ogļu raktuwes. Ir ari zilweli zeetuschi.

Jalta. Ceradàs eekschleetu ministrs.

Parise. Sabruka kahda buhwe uz Belgrandas eelas. Nosisti 15 strahdneeki.

Atbildigais redaktors: M. Purmsch.
Izdewejs: Sabeedriba „Latweeschu Awises."

Klaweeru stundas
pasneedz diplometa klaweeru skolotaja **Rigâ,** Dsirnawu eelâ 87/89, dz. 19, parterâ.

H. Giebert,
dahmu zepuru weikals
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 20
peedahwâ leelâ iswehlê
taschoku zepures, boas, muffes u. t. t.
par lehtakàm zenam.
kà ari peenem apstellejumus Par glihtu darbu un labu prezi teek galwots.

Schagaru un kahrtes meschs masakeem gabaleem, tiks **wairakfolischanâ pahrdots 14. dezembrî** 1913. gadâ **Gremenmuischâ,** pee Leel-Sesawas.

Selta medalis Londonâ 1893. g.
Sargatees no wiltojumeem!
Prowisora
G. F. Jürgens'a
Bor-Timolin
seepes
pret swihschanu, nodegschanu, saules plankumeem, pinnem un dselteneem plankumeem.
Smarschigas, augstakâ labuma
tualet seepes.
Dabonamas wisur!
1/1 gab. **50** kap., 1/2 gab. **30** k.
Galwenâ noliktawa pee **G. F. Jürgens'a Maskawâ.**

No 15. now. lihdz 24. dez preeksch Seemas swehtku cepirkumeem lehtas zenas.

Leelâ iswehlê bluhses, willa, sihdi un flanels.

Leelâ iswehlê kungu krawatu, wiskrelli balti un krahsoti. Naktswela, trikotaschas un sporta peederumi.

Leelâ iswehlê daschadu bluhsu, dahmu weļa un zimdi.

Leelâ iswehlê
sihda un kokwilnas spizu
wolani, peeschuwumi
un daschadi spizu
artikeli.
Modes pretschu magasina
Louis Lewy, agr. Gunnenstruhl.
Tikai wisjaunakee kungu un dahmu artikeli.
Leetus fargi. Ahdu taschas.
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 5.

Ne tikai wahrdi bet pateesiba
Apdroschinata pelna lihdz 50 rbl.
un wairak mehnesi. Ustizamas personas abeju dsim. dabun pastahwigu darbu pee sewis mahjâ zauru gadu. Sinaschana naw pagehrama. Tahlums naw no swara. Mehs pehrkam tahdus darbus. Besmaksas peepreesischana (7 k. suhtijums).
Adamo maschinu sabeedriba
Tomas H. Wittik Kunau un Ko.
St. Peterburgâ, Newsky pr. 40—42. — 8.
Отд. Москва, Красн. вор. д. Афремова.

Preeksch kreegelfabrikanteem.

Leels mahlu plazis turpat blakam pee jaun-usbuhwejamas stazijas Rawen, Leepajas-Ristputes dselszeļa, ir uz ilgeem gadeem atdodams.

Nodedsinatas prowes un zitu wajadsigo war dabut redset Rawes muischâ zaur staz. Dubenalken un Rigâ, Todleben bulw. Nr 3, dz. 1.

Jelgawas un apkahrtnes godasamai publikai zaur scho padewigi paziņoju, ka **1. dezembrî sch. g. atwehrschu**
Leelajâ eelâ Nr. 35,
Dr. Rosenthala namâ,
apteeku pretschu un parfimeriju weikalu.
Augstzeenibâ
Leopolds Arensteins.

Katolu eelâ 18., jaunajâ namâ.
Moderni dahmu rudens un seemas mehteli. Kungu rudens un wateti mehteli, matetas schaketes, bikses, uswalki wisadàs krahsàs un leelumos, tikai no labas drehbes un pirmklasiga darba, labi peegulosch fasona.
Katru nedeļu peenahk jauni suhtijumi.
Jaunatwehrtâ magasina
Sch. Hirschmans,
Katolu eelâ 18, jaunajâ namâ.

E. Nogalera
korsetu fabrika
Rigâ, Grehzineeku eelâ 1.
Leepajâ, Graudu eelâ 34.

Leel-Selawas Krahschanas un Aisdoschanas Kase.

Sihka kredita eestahde ar beedru neaprob. galwoschanu, Jelg. Lauksch. Beedr. namâ Jelgawâ, Katoku eelâ 44.

Bilanze

30. nowembrî 1913. gadâ.

Aktiwâ.	Rbl.	K.
Kasê un tekoschs rehkins zitôs bankâs	30,698	09
Aisdewumi pret galwenekeem	362,535	06
„ „ nekustamu ihpaschumu	297,182	05
„ „ wehrtspapireem	326,295	—
Noguldijumu rentes	15,145	30
Kantora konts	3,953	99
Inwentars	1,090	41
Wehrtspapiri	45,029	05
	1,081,928	95

Pasiwâ.	Rbl.	K.
Beedru dalas	6,340	34
Noguldijumi	1,013,265	32
Diwidende	209	24
Noguldijumu rentes	—	—
Aisdewumu rentes	54,597	27
Rezerwes kapitals	3,894	80
Conto dubio	2,790	91
Daschadi	831	10
	1,081,928	95

Kase maksâ par **noguldijumeem** par gadu **6½%** **skaitot no noguldischanas deenas un bez kahdu nodokku atwilkschanas.** Noguldijumi atswabinati no wiseem krona nodokleem. Par **aisdewumeem** nem **7—8½%**. Rakstu naudas nekahdas netop nemtas.

Kases darischanas noteek katru darbdeenu no plkst. 10—2 deenâ.

Walde.

Isgudrojumus,
kuri praktiski ismantojami, **meklê Thenne & Co.,** Berlinê 48 Fridricha eelâ 249. Sarakstischanâs wahzisku, angliski un franziski.

Tirdsneezibas un Ruhpneezibas Ministrijas pahrsinâ stahwoschee
I. Sw. Peterburgas politechniskee kursi
issludinâ abeja dsimuma personom luhgumrakstu peenemschanu uz pawasara semestri 1914. gadâ sekoschâs nodaļâs:
Inscheneeru (satiksmes zeku) **architekturas** un **mehrneeku.**
Mahzibu sahkums **15. janwari** Wisas personas, kas beiguschas schâs nodaļas, skaitâ wairak kâ 450 zilweku — eerihkoti un sekmigi darbojâs daschados techniku arodos, hidrotechniku, topografu, mehrneeku, to palihgu u. t. t.
Wisi, kas beiguschi mehrneezibas nodolu, teek no Mehrneezibas Waldes peeweenoti semes eerihzibas komisijam par palihgu mehrneekeem ar 600 r. algas gadâ neatkarigi no wehl ihpaschi nolihgtas algas par darbu.
Pee kurseem ir organiseta
Automobilu schofferu skola.
Peenemschanas noteikumi teek isdoti par welti un teek issuhtiti par peezâm 2 kap. markam.
Adrese: С.-Петербургъ, Б. Ружейная № 6. Телефонъ 99-90.

Nektars Waldschlösschens Merzens.

Leela ispahrdoschana
pee
L. Loewenberga,
Leelajâ eelâ Nr. 13.
Leela partija bukstinu un mehteku drehbes no labakâs fabrikas tiks us kahda Peterburgas tirdsneezibas nama rehkina par
puszenam pahrdota
lihds **24. nowembrim.** Katrs lai isleeto reto gadijumu. Ahdas zimbi ar oderi **senak 175 k., tagad 100 k.**

Us Seemas swehtkeem
un **zitâm swinamâm deenam** peedahwâ leelâ iswehlê **wisaugstakâ labuma**
wihnus
sahkot no **30 k. pud** un **dahrgakus.**
Wislabakos Reweles killos par **25, 30** un **35** k. kast.
Pirmâ labuma sprottes par **35, 40** un **45** k. kast.
un daudz zitus **konserwus** un **wairak sortes seerus.** Sewischki katram koti eeteizams slawenais **ahrsemes waligais kakao** par **80, 90, 100** un **120** k. mahrzinâ. **Tehjas no wieslawenakâm firmam,** kâ arî swaigi dedsinatu un no wiseem eezeen. **kafiju** no **Augusta Mentzendorfa.**
Tikai pirmâ labuma preze.
J. Willumsons : : **Jelgawâ.** : : **Leelajâ eelâ 33.**

A. Spielberg un Ko., Rigâ,
dselss konstrukziju fabrika.
Telefons 64-61. **Peterburgs scho sejâ Nr 31** **Telefon 55-44.**
Pagatawo **wagonischus** preeksch ½ un ½kub. satura,
kâ arî dselssjumtu spahres, stabus, dselss tiltus, reserwuarus, skurstenus, zekamos krahnus u. t. t.

Slimeem
Slimos, kuri seeto **Poehla sperminu,** puhlas apmahnit ar daudz soloschâm **reklamam** no sehkiu dselss schkidruma, peekam atklahti schinis reklamâs peewed faktus un atbalstas uz ahrsemju mahzito wahrdeem un puhlem, kuri pat nekad naw schos preparatus redsejuschi. Mehs usskatam par sawu peenahkumu, aissargat slimos no scheem wiltoteem preparateem, kureem naw nekas kopejs ar Poehla sperminu, bet beeschi satur weselibai kaitigas weelas. **Neirastenijas, wezuma nespehka, dsimuma nespehka, histerijas, neiralgijas, masasinibas, diloua, sifilisa, dsihwsudrabaseku, sirds kaites, (aptaukoschanâs, pahrkalkoschanâs, sirds klapeschanas, neweenadas puksteschanas, miokordita), arterija pahrkalkoschanâs, alkoholisma, muguras smadsenu isschuhschanas, treekas, slimibu wahjuma, pahrpuhleschanâs** un zitos gadijumos tikai ar **POEHLA sperminu**
eeguhti spihdoschi panahkumi, par kureem leezina eewehrojamako mahzitu wihru un ahrstu nowehrojumi wisâ pasaulê. Wajadsigs peegreest eewehribu nosaukumam **Spermin—Poehl** un atteiktees no wiseem daschadu nosaukumu schkidrumeem un ekstrakteem, par kuru maswehrtibu isdota sewischka broschura kas ar jaunako literaturu par **sperminu,** teek issuhtita par welti. Poehla sperminš dabujams wisâs apteekâs un apteeku preeschu magasinâs.

ORGANOTERAPEITISKS INSTITUTS
PROFESSORS DR. POEHL & D-LI
KEISARISKA PILSGALMA
PEEGAHDATAJI
ST. PETERBURGA.

Jelgawâ, Kolonadu eelâ Nr. 14.

Jaunatwehrtais tirdsneezibas nams „Modern" Jelgawâ,
Kolonades eelâ Nr. 14, peedahwâ

wilnas un audekla drehbes.
Leela iswehle
gatawu kungu un dahmu apgehrbu.

Apstellejumi teek peenemti un isgatawoti no eeksch un ahrsemes stoffeem.
Swehru ahdas, boa, muses u. t. t.
Ahdas preeksch apkaklem un kaschokeem.

Kungu un dahmu weła.
Triko weła kungeem un dahmam.

Jelgawâ, Kolonadu eelâ Nr. 14.

Drukats Prahwmatr. Ekon. Sab., agr. S. Landsberga brutalawâ, Jelgawâ